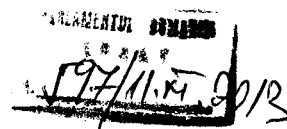

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

2034
31.10.2013

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Legea privind parteneriatul civil*”, inițiată de un grup de parlamentari – PSD, PP-DD, Independenți (Bp. 486/2013).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se propune crearea cadrului legal și reglementarea efectelor juridice ale parteneriatului civil.

Conform *Expunerii de motive*, parteneriatul civil „*este un contract încheiat în fața unui notar public, fără nici un fel de discriminare, între două persoane adulte care consimt să conviețuiască în baza afecțiunii, respectului și sprijinului reciproc și a egalității în drepturi*”.

II. Observații

1. Cel mai important element la care ne vom raporta în analiza propunerii legislative și care presupune afirmarea unei opțiuni clare de politică legislativă în materia relațiilor de familie este acela că, în viziunea

autorilor, parteneriatul civil poate fi încheiat nu numai între o femeie și un bărbat, ci și între persoane de același sex.

Sub acest aspect, reamintim că, odată cu adoptarea Noului Cod Civil, atât Guvernul, prin inițierea proiectului, cât mai ales forul legiuitor prin adoptarea în formă modificată a Codului, și-au exprimat deja această opțiune de politică legislativă în materia relațiilor de familie, reglementând, ca unică formă de conviețuire recunoscută, căsătoria între persoane de sex diferit. În acest context, menționăm că forma inițiată de Guvern a fost modificată în Parlament prin adoptarea unei formule tranșante în ceea ce privește definirea căsătoriei, care să înlăture orice echivoc în ceea ce privește formele de conviețuire recunoscute legal. Astfel, în art. 259, căsătoria a fost definită ca „*uniunea liber consimțită între un bărbat și o femeie, încheiată în condițiile legii*”, iar art. 271 prevede: „*Căsătoria se încheie între bărbat și femeie prin consimțământul personal și liber al acestora*”.

În plus, legiuitorul a decis recunoașterea doar a familiei care se întemeiază pe instituția căsătoriei, în art. 258 precizându-se că „*Familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între soți, pe egalitatea acestora, precum și pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea și educarea copiilor lor*”.

Mai mult decât atât, nici „*căsătoriile dintre persoane de același sex încheiate sau contractate în străinătate fie de cetățeni români, fie de cetățeni străini nu sunt recunoscute în România*”.

Apreciem că legiuitorul a exprimat relativ recent opțiunea de politică socială în domeniul relațiilor de familie, afirmând ca unică formă de parteneriat acceptat și recunoscut doar familia care are la bază căsătoria, iar aceasta nu poate implica decât persoane de sex diferit.

Desigur că o modificare a acestei opțiuni nu este exclusă, ținând seama de tendința la nivel european de generalizare a recunoașterii diferitelor forme de parteneriat civil – uniune civilă, parteneriat înregistrat sau neînregistrat, coabitare, etc. – însă, având în vedere faptul că soluția legislativă adoptată în noul Cod civil a rezultat în urma unui amplu proces legislativ ce a presupus, printre altele, consultarea societății civile în general, o modificare radicală de viziune într-o perioadă de timp scurtă va trebui întemeiată de forul legislativ pe un proces consultativ și de dezbatere publică.

2. În ceea ce privește parteneriatul între persoane de sex diferit (concubinajul), putem spune că, în aceeași măsură, legiuitorul român a

refuzat nu numai reglementarea acestora, ci și recunoașterea oricăror forme de parteneriat chiar încheiate sau contractate în străinătate, fie de cetățeni români, fie de cetățeni străini.

Fără a exclude, nici în această privință, modificarea opticii forului legiutor, trebuie semnalat totuși că recunoașterea legală a acestuia presupune soluționarea de principiu a aspectelor legate, în primul rând, de efectele juridice ale unei situații de fapt similare căsătoriei.

Sub acest aspect, în funcție de necesitățile care reclamă recunoașterea legală a concubinajului – (sociale, economice, soluționarea judiciară a conflictelor generate de încetarea conviețuirii ori de decesul unuia dintre parteneri, alinierea la legislația statelor comunitare, etc.) se hotărăsc forma sub care aceste comuniuni ar putea fi recunoscute, condițiile de fond și formalitățile necesare și, mai ales, efectele în planul relațiilor personale și al raporturilor patrimoniale.

Din această perspectivă, inițiativa legislativă propune, în fapt, în ceea ce privește cuplurile heterosexuale, o nouă instituție juridică cu o configurație aproape identică cu aceea a căsătoriei – condiții de fond, limitări și interdicții asemănătoare, efecte patrimoniale identice cu cele ale căsătoriei – regula comunității de bunuri, și caracterul de bunuri proprii ale acelorași categorii, etc. Singurele diferențe notabile se referă la locul încheierii parteneriatului (în fața notarului, în loc de oficiul stării civile) și la îndeplinirea formalităților de publicitate (într-un nou registru – „*Registrul pentru evidența parteneriatelor civile*”, respectiv „*Registrul național de evidență a parteneriatelor civile*”).

Reglementarea propusă ar conduce la existența, practic, a două instituții paralele. În condițiile în care efectele încheierii și înregistrării unui parteneriat civil sunt cvasi-similare unei căsătorii (permițând chiar și alegerea unui nume comun al partenerilor), se pune problema – și aceasta vizează cuplurile heterosexuale – în ce fel această nouă instituție ar răspunde intereselor celor care au ales să conviețuiască în afara căsătoriei tocmai pentru a evita efecte ale căsătoriei pe care ei nu le doresc și cum poate fi justificată, în plan juridic și legislativ, existența paralelă a două instituții aproape identice. În aceeași ordine de idei, nu știm care ar fi utilitatea, pentru cei vizați, de a apela la o instituție care necesită cheltuieli – impozitul care a înlocuit taxele notariale, onorariul notarial – atâta vreme cât formalitățile pentru căsătorie beneficiază de gratuitate, iar efectele dorite – relații de tipul administrării în comun a unor bunuri, gestionării în comun a unui patrimoniu moștenirea – se pot naște pe temei contractual, în

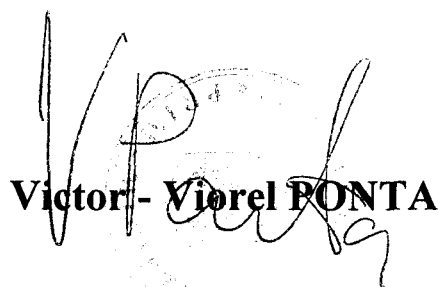
baza legislației actuale, prin folosirea unor instituții de drept civil clasice, precum dobândirea unor bunuri în coproprietate, donația, testamentul, etc.

Ar mai fi de menționat că prin Codul civil și Codul de procedură civilă divorțul a primit o reglementare permisivă, cu formalități simplificate (la notar sau la ofițerul de stare civilă), chiar prin simplul acord al soților.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Victor - Viorel PONTA

Domnului senator George – Crin Laurențiu ANTONESCU

Președintele Senatului